

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 5C/88/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714204564
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nora Zátopková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2017:5714204564.4

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Norou Zátopkovou v právnej veci navrhovateľky: P. R.Z., F.. XX.XX.XXXX, T. E., J. XX, zastúpená opatrovníkom Mestom Martin, proti odporcovi - osoba povinná platiť výživné: O.. R. R., F.. XX.XX.XXXX, T. E., I.. J. X/XX, v konaní o určenie doživotného vyplácania príspevku na výživu rozvedenej manželky, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh navrhovateľky **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, návrhom podaným dňa 3.4.2014 žiadala, aby odporca, jej bývalý manžel bol povinný prispievať na jej výživu doživotne sumou 400 euro mesačne. V písomne podanom návrhu odôvodnila zdravotné problémy, ktoré viedli k jej invalidite a následne poberaniu invalidného dôchodku.

2. Odporca sa k návrhu písomne vyjadril, kde uviedol, že žiadosť je podaná tesne pred uplynutím päť rokov po rozvode manželstva, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28.4.2009 s tým, že na výživu rozvedenej manželky platil 200 euro mesačne. Po piatich rokoch chcel podať návrh na zrušenie tohto výživného. Bol si vedomý zlého zdravotného stavu bývalej manželky a poukázal na znalecké posudky, ktoré podľa neho preukázali, že táto nevie rozpoznávať veci v širších súvislostiach. Po uzavretí dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva vyplatil navrhovateľke značnú časť peňazí, ktoré si bol nútený požičať a následne ich splácať. Okrem finančného vyporiadania jej previedol jednoizbový byt na U. K. Č..X, ktorý táto predala, pričom cena bytu podľa odhadcu bola 28.200 euro. Naďalej navrhovateľka zostala bývať po rozvode manželstva v rodinnom dome, ktorý po vyporiadaní BSM bol jeho vlastníctvom.

3. V priebehu konania došlo k zmene na strane navrhovateľky v tom, že navrhovateľka rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 19Ps/6/2014-255, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.4.2017 bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony s tým, že nebola spôsobilá samostatne konať pred súdom, štátnymi, verejnými a samosprávnymi orgánmi v osobnom a písomnom styku, uzatvárať zmluvy, nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom. Bola spôsobilá preberať dôchodok a nakladať s finančnými prostriedkami do výšky dôchodku. Súdom bol P. R. ustanovený opatrovník a to Mesto Martin. V uvedenom konaní bol vypracovaný znalecký posudok, podľa ktorého bolo preukázané, že menovaná trpí duševnou chorobou - Z. H. Z. J. H. I. P. S., O. Z. B. W. Š. Z., P. J. S. F. H. E. H. E. H. Z. F. R. B. F. J.. Je viacročná, cca od roku 2007 a sa týka viacerých psychických funkcií, najmä emotivity, myslenia, správania, kognitívnych funkcií. Zmena štruktúry osobností je trvalého charakteru, nakoľko má organický podklad, je vyvolaná nezvratným poškodením mozgového tkaniva, nie je predpoklad zlepšenia. Žiadnou liečbou nie je možné dosiahnuť stav úrovne osobností pred ochorením. S poukazom na uvedené konanie súd v konaní pokračoval s opatrovníkom navrhovateľky a to Mestom Martin.

4. Súdom bolo vykonané dokazovanie výsluchom opatrovníka navrhovateľky Mesta Martin, výsluchom odporcu, listinnými dokladmi - rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 9C/4/2009-34, dohodou o vypořádání BSM manželov zo dňa 8.11.2010, príjmom odporcu, znaleckými posudkami E.. E. S. zo dňa 30.3.2014, znaleckým posudkom E.. C. Š. zo dňa 25.1.2016, sumarizáciou výdavkov odporcu, rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 5C/89/2009-43 a rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 19Ps/6/2014-255 a súdom bol zistený nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 5C/89/2009-43 zo dňa 8.10.2009 bol O.. R. R. po rozvode manželstva zaviazaný prispievať na výživu P. R. sumou 200 euro mesačne. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 9C/4/2009-34, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.4.2009.

6. Navrhovateľka v tomto konaní žiadala, aby bývalý manžel bol povinný doživotne jej prispievať sumou 400 euro mesačne, čo odôvodnila svojím zlým zdravotným stavom, nedostatkom finančných prostriedkov, bola poberateľkou invalidného dôchodku, pričom výdavky mala spojené s bývaním v rodinnom dome, ktorý bol vo vlastníctve jej bývalého manžela. Tieto výdavky spočívali v úhrade nákladov na vodu, elektrinu, tvrdila, že uhrádzala daň z nehnuteľnosti v rokoch 2008 až 2010, túto skutočnosť súdu nedoložila.

7. Odporca s uvedeným návrhom nesúhlasil a poukázal na tú skutočnosť, že po rozvode manželstva prispieval na výživu bývalej manželky 200 euro mesačne. Po piatich rokoch žiadal rozhodnúť o zrušení tejto povinnosti. Poukázal na to, že spolu uzavreli dohodu o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva po rozvode manželstva, na základe ktorej jej 8.11.2010 vyplatil sumu 8000 euro, 13.12.2010 sumu 7705,45 eura, 13.12.2010 sumu 5000 euro, 12.4.2011 sumu 21205,92 eura, 26.5.2011 sumu 700 euro, 20.6.2011 sumu 700 euro. Na navrhovateľku odporca previedol svoj jednoizbový byt na U. X, E. bezplatne a tento ona predala, pričom odhadná cena bola 28200 euro. Odporca argumentoval tým, že bývalá manželka od rozvodu manželstva v roku 2009 užíva jeho rodinný dom bez toho, aby od nej za túto službu požadoval úhradu.

8. Súdom bolo zistené, že po rozvode manželstva účastníci uzavreli dohodu o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov a to dňa 8.11.2010. Masa hnutel'ného a nehnuteľného majetku, ktorý patril podľa tejto dohody do bezpodielového spoluvlastníctva manželov bola pomerne vysoká. V dohode sa zaviazal O.. R. zaplatiť bývalej manželke na vypořádání jej podielu sumu 97205,92 eura a to na základe ocenenia vecí, patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a to najmä na základe znaleckého posudku, ktorý vypracovala O.. T. U.. Táto dohoda bola zrealizovaná aj v evidencii katastra nehnuteľností. Dohoda, ktorou si vypořádali svoje bezpodielové spoluvlastníctvo však bola spochybnená P. R., ktorá podala žalobu o zrušenie tejto dohody. Konanie o žalobe je vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 8C/142/2012 a nie je ukončené. Pre rozhodnutie vo veci je však rozhodujúca masa majetku, ktorá patrila do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a ktorá bola približne vo výške 200.000 euro.

9. U navrhovateľky mal súd preukázané, že je invalidnou dôchodkyňou, ktorá poberá invalidný dôchodok približne 500 euro mesačne podľa potvrdenia sociálnej poisťovne zo dňa 5.12.2013 jej bol vyplácaný dôchodok určený k 1.1.2014 vo výške 487,80 eura mesačne. V následnom období výšku dôchodku navrhovateľka nedokladovala. Po určení vyživovacej povinnosti na navrhovateľku bývalý manžel prispieval na jej výživu sumou 200 euro mesačne v trvaní päť rokov, pričom vyživovacia povinnosť O.. R. voči P. R. bola zrušená rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 21C/6/2014 ku dňu 29.4.2014, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.1.2017.

10. Návrh na doživotné vyplácanie príspevku na výživu rozvedenej manželky bol P. R. podaný 3.4.2014, pričom táto vyživovacia povinnosť bola zrušená uvedeným rozsudkom ku dňu 29.4.2014 pri posúdení možnosti nároku na vyplácanie tohto príspevku aj po uplynutí piatich rokov po rozvode manželstva. V rozsudku, ktorým bola zrušená vyživovacia povinnosť súd zohľadnil nasledovné skutočnosti: doba piatich rokov, počas ktorých navrhovateľka poberala príspevok na výživu rozvedeného manžela bola dostatočná a jeho vyplácanie v období po uplynutí piatich rokov podľa rozsudku súdu nebolo dôvodné. Súdom prihliadol najmä na pomerne vysoké finančné sumy, ktoré reálne O.. R. v rámci vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva P. R. vyplatil ako aj tú skutočnosť, že jej umožnil bývať po dobu viac ako piatich rokov v jeho rodinnom dome bezplatne (tento užíva aj v

súčasnej dobe, t.j. v čase rozhodovania predmetnej veci). Navrhovateľka je poberateľkou invalidného dôchodku, ktorý je postačoval na úhradu bežných nákladov.

11. Podľa § 72 ods.1 Zákona o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

12. Podľa § 72 ods.3 Zákona o rodine, príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom alebo manžela, ktorý má sám dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav, vyžadujúci si sústavnú opateru.

13. Podľa § 75 ods.2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

14. Podľa § 77 ods.1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

15. Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

16. Navrhovateľka nedokladovala konkrétne výdavky, ktoré má. Poukazovala len na jej zlý zdravotný stav a k tomu potrebné kompenzačné pomôcky a zabezpečenie opatrovania, ktoré jej bolo riešené podľa jej vyjadrenia opatrovateľskou službou.

17. Odporca poukázal na to, že za obdobie piatich rokov, pokiaľ prispieval na výživu bývalej manželke sumou 200 euro, táto poberala invalidný dôchodok, zakúpil jednoizbový byt, ktorý bol prevedený na ňu, vyplatil jej čiastku 43000 euro a byt, ktorý previedol bol v hodnote 28200 euro. Podľa jeho vyjadrenia prenajímala garáže, ktoré boli jeho vlastníctvom (nachádzali sa pri rodinnom dome odporcu). Odporca býval v trojizbovom byte, za ktorý si hradil výdavky, ktoré sú s tým spojené. Ďalej uviedol, že prispieval deťom (z manželstva dve deti) na štúdium, v lete aj na dovolenky. Priemerný zárobok bol u odporcu 16093 eura (za obdobie od 1.4.2015 do 31.3.2016), za obdobie od mája 2012 do apríla 2013 bol jeho príjem 17588 eura, od mája 2013 do apríla 2014 22120,34 eura (čistá mzda).

18. Zástupca opatrovníka Mesta Martin na pojednávaní žiadal vyhovieť návrhu vzhľadom na zdravotný stav navrhovateľky bez bližšieho zdôvodnenia a doloženia listinných dôkazov.

19. Po zistení skutkového a právneho stavu vo veci samej súd dospel k záveru, že po uplynutí piatich rokov od rozvodu manželstva účastníkov konania nenastali v zmysle ustanovenia § 72 ods.3 Zákona o rodine žiadne výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali predĺženie vyživovacej povinnosti po uplynutí piatich rokov. Navrhovateľka po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva s bývalým manželom získala značné finančné prostriedky, ktorých využitie nedokladovala. Zabezpečená je invalidným dôchodkom, býva v rodinnom dome vo vlastníctve bývalého manžela, za ktorý neuhrádza náklady okrem bežných služieb elektrina, voda a podobne. Iné výdavky súdu nedoložila a ani z iných konaní, súvisiacich s určovaním vyživovacej, resp. zrušenia vyživovacej povinnosti zistené neboli. Navrhovateľka poberá invalidný dôchodok v primeranej výške, ktorá zodpovedá príjmu bežne zárobkovo činných ľudí. Dostupnými prostriedkami nebolo možné zistiť, akým spôsobom hospodári navrhovateľka s finančnými prostriedkami. Tu súd však poukazuje na to, že nie je schopná dlhodobe posúdiť hospodárenie z finančnými prostriedkami tak, ako to bolo konštatované znalkyňou, ktorá vypracovala znalecký posudok na posúdenie spôsobilosti na právne úkony. Znalkyňa konštatovala, že navrhovateľka je schopná hospodáriť len s finančnými prostriedkami do výšky dôchodku. Problémom zrejme bolo to, že v takomto stave bola navrhovateľka už od roku 2007. Po obdržaní značného finančného obnosu z vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva s prostriedkami nevedela nakladať a riadne hospodáriť. Podľa vyjadrenia syna účastníkov, ktorý určitý čas bol opatrovníkom navrhovateľky, mala navrhovateľka dlhy po rozvode manželstva vo výške cca 15000 euro. Čím dlhy vznikli, nevedel zdôvodniť. Táto skutočnosť však nemôže byť na ťarchu odporcu pri určení vyživovacej povinnosti na

čas po uplynutí piatich rokov po rozvode manželstva. Preukázateľne odporca po rozvode manželstva sa snažil zákonným spôsobom vyporiadať bezpodielové spoluvlastníctvo, vyplatiť bývalej manželke zodpovedajúcu finančnú čiastku. Podľa jeho vyjadrenia tieto finančné prostriedky si požičal a musel vrátiť, súdu to však nedoložil.

20. Pretože neboli zistené výnimočné dôvody predĺženia vyživovacej povinnosti odporcu po rozvode manželstva na navrhovateľku, súd jej návrh v celom rozsahu zamietol.

21. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 Civilného sporového poriadku a súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože účastníci si trovy konania neuplatnili a zo spisu ich nárok na úhradu trov konania nevyplýnul.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.